

Se sändlista

Ert tjänsteställe, handläggare Justitiedepartementet, Straffrättsenheten, Ida Olsson	Ert datum 2018-01-25	Er beteckning Ju2018/00485/L5
Vårt tjänsteställe, handläggare HKV LEDS JUR, Michael Bergström, 08-788 70 94, michael.bergstrom@mil.se	Vårt föregående datum	Vår föregående beteckning

Yttrande över delbetänkandet Stärkt straffrättsligt skydd för blåljusverksamhet och andra samhällsnyttiga funktioner (SOU 2018:2)

Bakgrund

Försvarsmakten har i remiss den 25 januari 2018 anmodats att yttra sig över delbetänkandet Stärkt straffrättsligt skydd för blåljusverksamhet och andra samhällsnyttiga funktioner (SOU 2018:2).

Yttrande

Försvarsmakten tillstyrker betänkandets författningsförslag men har följande synpunkter.

Behovet av lagstiftning

Försvarsmakten bedömer att säkerställandet av att polis, räddningstjänst och ambulanssjukvård kan genomföra sina uppdrag är av väsentlig betydelse och att detta skyddsintresse i viss mån tillgodoses genom den föreslagna bestämmelsen om blåljussabotage och genom övriga förslag. Att dessa samhällsfunktioner kan genomföra sina uppdrag utan hinder är även av betydelse för Försvarsmaktens skyddsintressen. Även om de gärningar som faller in under den föreslagna bestämmelsen i stort sett redan är straffbelagda inskräper den separata bestämmelsen allvaret i angrepp mot dessa verksamheter.

(MBE)

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	E-post, Internet
Försvarsmakten 107 85 Stockholm	Lidingövägen 24	08-788 75 00	08-788 77 78	exp-hkv@mil.se www.forsvarsmakten.se

Begreppet polis

Förslaget till den nya bestämmelsen blåljussabotage innehåller rekvisitet ”den som angriper eller annars stör polis...”. I betänkandet och i författningskommentaren anges att uttrycket polis används som ett kollektivt begrepp för att beteckna såväl Polismyndigheten och Säkerhetspolisen som enskilda polismän. Enligt 4 § polislagen (1984:387) är en polisman en tjänsteman vid Polismyndigheten eller Säkerhetspolisen, om regeringen inte föreskriver något annat. Regeringen bestämmer vad som avses med polisman. I 2 § tredje stycket polisförordningen (2014:1104) anges att det som föreskrivs om polisman också tillämpas på den som fullgör uppgifter som militärpolisman.

I 11 § första stycket förordningen (1980:123) med reglemente för militärpolisen anges att en militärpolisman är, då han eller hon fullgör uppgifter enligt 1 §, att anse som polisman. Det som är föreskrivet om polismän gäller därför i tillämpliga delar också för militärpolismän som fullgör sådana uppgifter.

Utöver att militärpoliser rent rättsligt är polismän när de fullgör sina uppgifter är det även rent språkligt naturligt att betrakta militärpoliser som en typ av poliser. Begreppet polis kan därför med fog anses kunna omfatta militärpoliser, även om militärpoliser visserligen är en särskild kategori av poliser som inte ofta uppmärksammas. Om inte annat bör militärpoliser omfattas av begreppet ”enskilda polismän” som återfinns i författningskommentaren.

Försvarsmakten inser givetvis, särskilt i ljuset av betänkandets övriga innehåll, att den föreslagna bestämmelsen inte är omedelbart riktad till militärpolisen. Försvarsmakten anser emellertid att det uttryckligen bör framgå att militärpolisen ska omfattas. Som bestämmelsen och författningskommentaren nu är utformad är Försvarsmaktens uppfattning att militärpolisen omfattas.

Enligt Försvarsmakten finns det sakliga skäl till att militärpolisen ska omfattas. Militärpolisen får endast verka inom Försvarsmakten, men det polisiära uppdraget inom Försvarsmakten är bl.a. av säkerhetsskäl och lydnadsskäl minst lika viktigt att upprätthålla som den civila polisens uppdrag. Särskilt gäller detta vid krig eller i krigsfara, när de som militärpolisen kan rikta sina åtgärder mot kan förväntas vara betydligt fler i antal. Att säkerställa att militärpolisen kan fullgöra sitt uppdrag utan hinder eller försening är därför lika viktigt som för den civila polisen.

Avgränsningen i övrigt

Betänkandet har redogjort för två faktorer som utmärker de samhällsfunktioner som intar en särställning och som ska omfattas av bestämmelsen om blåljussabotage (se betänkandet s. 128). Den ena faktorn är att verksamheten är minutoperativ, den andra faktorn är att verksamheten utövas mobilt och med

relativt små enheter. Polis, räddningstjänst och ambulanssjukvård bedöms utmärkas av dessa faktorer. Försvarsmakten invänder inte mot denna avgränsning men anser att det kan finnas fler funktioner som utmärks av dessa två faktorer, t.ex. ordningsvakter inom kollektivtrafiksystemen, Tullverkets och Kustbevakningens tjänstemän samt de civila och militära skyddsvakter som bevakar Försvarsmaktens objekt. Om avgränsningen har gjorts endast på grund av de två nämnda faktorerna kan det således finnas skäl till att överväga om bestämmelsens omfattning ska utvidgas.

I beredningen av detta ärende har överstelöjtnant Louis De Geer och major Erik Kjellgren deltagit.

Detta yttrande har beslutats av ställföreträdande chef för den juridiska avdelningen Kerstin Bynander. I den slutliga handläggningen har som föredragande deltagit försvarsjurist Michael Bergström.

Kerstin Bynander

Stf chef juridiska avdelningen

Michael Bergström

Sändlista

Regeringskansliet (Justitiedepartementet)

Ju.L5@regeringskansliet.se

(1 ex)

Justitiedepartementet, 103 33 Stockholm

(1 ex)

Som orientering

Regeringskansliet, Försvarsdepartementet

forsvarsdepartementet.registrator@regeringskansliet.se

Inom Högkvarteret som orientering

LEDS JUR

INS

PROD att. Försvarsmaktens militärpolis enhet